

Oponentský posudek
rigorosní práce
Mgr. Miroslava Petráka
na téma
„Činnost státního zástupce v civilním řízení“

Kandidát předložil práci na uvedené téma v rozsahu celkem 176 (!) stran textu včetně obvyklých seznamů použité literatury (zdrojů) a 30 stran příloh (vývoje ustanovení § 35 o. s. ř., vybrané vzory), čímž z hlediska formálního více než naplňuje kritéria vyžadovaná pro práce tohoto druhu (u příloh jsou některé části spíše méně funkční, nicméně v pozitivním smyslu dokládají snahu autora o komplexní zpracování tématu, takže tento nedostatek nepokládám za zásadní).

Systematicky autor práci člení – vedle obvyklých úvodu a závěru – do celkem 5 stěžejních částí, v jejich rámci se zabývá jak podrobným členěním, tak hlubším výkladem jednotlivých dílčích otázek.

Výklad začíná obecným přehledem historického vývoje procesí pozice a formy působnosti státního zastupitelství v rámci civilního procesu, autor pak v rámci systematiky práci člení dle působnosti konkrétních stupňů soustavy státního zastupitelství. Zde vhodně počíná výklad na vrcholu této soustavy, když se v rámci ingerence Nejvyššího státního zastupitelství postupně zabývá žalobou na popření otcovství, správnými žalobami a vstupem do řízení ve věcech manželských a určení otcovství s cizím prvkem (zde dle mého názoru nevhodně užívá plurálu „vstupy“).

U dalších stupňů užívá autor obdobné metody, když po části I. mající jakýsi charakter obecné části traktátu následují postupně podrobněji členěné kapitoly věnované izolovaně dílčím dalším případům ingerence státního zastupitelství (krajského a okresního) do civilního řízení. Zde mám určitou systematicko-metodologickou výhradu, zda autor neporušil jistou obecnou přirozeně očekávanou proporcii mezi částí obecnou a zvláštní, když obecným otázkám věnuje jen sotva pár desítek stran, zatímco část zvláštní logicky dle zvolené metody do určité míry až bují v rozsahu téměř 90 stran. Byť nejde o ryze civilně procesualistické téma, postrádám určitý – stručný – výklad o obecné organizaci státního zastupitelství v účelové vazbě na dané téma.

Další určitou výtkou je, jak autor kapitoly systematizuje vnitřně – tedy jaké metody užil uvnitř kapitol – 3. začíná neplatností smlouvy, navazuje agenda obchodní, insolvenční, společenské, pracovníprávní, uzavírá obecná žaloba pro zmatečnost, 4. začíná agendou juvenilní kriminality, až poté následují zřejmě autorovy oblíbené „vstupy“ opět na můj vkus spíše vnitřně neuspořádané. Nejde o problém zásadní, nicméně kvalitu práce – spíše formální vyznění – to samozřejmě ovlivňuje, nikoli pozitivně. Tolik poznámky systematické čili formální.

Z věcného hlediska práci hodnotím pozitivně jako relativně zdařilý pokus o komplexní řešení významné – zejména prakticky nahlíženo – oblasti civilního procesu, která zůstává pro civilisty spíše opomíjena. Snaha o komplexní pojetí se jistě projevuje na rozsahu práce, když z metody vyplývá do určité míry větší blízkost autora k řešení praktických otázek v rámci zvláštní části, než úsilí o postižení – a s ohledem na náročnost spíše o samostatné vytvoření obecné části práce.

Autor prokazuje přehled jak teoretický, tak zejména praktický, pracuje s bohatým rejstříkem pramenů, ovládá jak právní úpravu, tak judikaturu a další odborné prameny rovněž v práci cituje a aplikuje ve prospěch jak sebe, tak čtenáře. Práce představuje úspěšné naplnění původního autorova zadání, v rámci závěru se autor snaží formulovat vlastní závěry, Práce je způsobilá k ústní obhajobě.

Nelze se v tomto posudku vyslovit komplexně ke všem otázkám, v rámci diskuse doporučuji vedle výše uvedených obecných výtek a výzev k doplnění či objasnění následující body:

- 1) úloha státního zástupce ve věcech obchodních,
- 2) postavení státního zástupce v insolvenčním řízení,
- 3) možnost státního zástupce podávat mimořádné opravné prostředky v civilním řízení de lege ferenda – viz str. 125.

JUDr. Petr Smolík, Ph.D.
oponent

V Praze dne 15. června 2010
